

Samenes Venn

Organ for Norges Samemisjon nr. 4, 2020 – Årgang 95

Derfor skal Herren selv gi dere et tegn: Se, jomfruen skal bli med barn, hun skal føde en sønn og gi ham navnet Immanuel. Jes. 7:14.

For et barn er oss født, en sønn er oss gitt. Herredømmet er på hans skulder, og han skal få navnet Under, Råd-giver, Veldig Gud, Evig Far, Fredsfyrste. Jes. 9:6.

Men du Betlehem, Efrata, som er liten til å være blant Judas tusener! Fra deg skal det utgå for meg en som skal være hersker over Israel. Hans utgang er fra gammel tid, fra evighets dager. Mika 5:1.

Han skal komme ned som regn på en ny slått eng, lik en regnskur, som væter jorden. Salme 72:6.

Du er den fagreste av alle menneskenes barn, nåde er utgytt på dine lepper. Derfor har Gud velsignet deg for evig. Salme 45:3.

Fra høststevnet

s. 16

Landsmøtet i Alta s. 7-10, 13-14

Samenes Venn

Ansvarlig redaktør:

Leif Halsos

Redaksjonssekretær:

Sigmund Fjære

sigmund.fjare@samemisjonen.no

Tlf.: 980 25 181

Postadresse:

Skogveien 10, 2450 Rena

Abonnement:

4 nr. i 2020

Ordinær pris kr 300

Til utlandet kr 380

Gratis halvårig prøveabonnement.

Grafisk produksjon:

BK Trykkpartner AS, Trondheim

Opplag: 1250

Norges Samemisjon

er en uavhengig organisasjon som bygger på Bibelen og den evangelisk lutherske kirkes bekjennelse. Samemisjonen har som formål å utføre indremisjonsarbeid blant den samiske befolkning, og ser det også som en oppgave å støtte samisk språk og kultur-arv. Siden 1993 har Samemisjonen også drevet arbeid blant sameer på Kola-halvøya. Støttevirksomheten omfatter 7 kretser.

Daglig leder:

Leif Halsos

leif.halsos@samemisjonen.no

Postadresse:

Postboks 316, 9254 Tromsø

Besøksadresse:

Stakkevollvegen 25, 9010 Tromsø

Tlf.: 47 47 61 61

SMS: 40 82 01 60

E-post: hovedkontoret@samemisjonen.no

Internett: www.samemisjonen.no

Formann:

Jon Teigen

Innbetalinger og gaver:

Benytt **bankkonto 3000.15.18530**

for innbetaling av blad-kontingent og gaver til misjonen (også gaver med

skattefradrag). Gaver kan også betales

ved hjelp av **Vipps-nr. 600 500**.

Forsidebilde:

Sigmund Fjære

Illustrasjon s. 2:

<http://ulfmagne.blogspot.com/>

Stoff til Samenes Venn:

Vi mottar gjerne artikler og bilder med glimt fra vårt mangfoldige arbeid.

I dette nummer kan du lese om:

Jul	2	Nytt fra Sapmi	12
På lederplass	3	Referat fra forhandlingene	13-14
Andakt på norsk og samisk	4-5	Nytt fra Kola	15
Katekismen – del 35	6	Rapport Høststevnet og minneord	16
Fra Landsmøtet	7-10		
Vår avgåtte samisk-læstadianske leder	10-11		

Vår himmelske Far har blitt menneske

Jeg håper ikke du leste for raskt over forsiden av bladet denne gangen. Bla gjerne tilbake og les bibelversene på nytt.

La oss lese noe fra Øivind Andersens Troslære, § 89. «I den gamle tid valgte man, på bakgrunn av denne Skriftens måte å uttrykke det på, det uttrykk for å betegne inkarnasjonen, at Guds Sønn antok (påtok seg, iførte seg) kjød og blod. Og på den måten uttrykte man seg for ikke å fremkalle det uttrykk at inkarnasjonen var en forvandling av Guds Sønn, hvorved han fra å være Guds Sønn ble forvandlet til å bli et menneske, og på den måten opphørte å være Gud. [...] Men Johannes har allikevel brukt uttrykket: «Ordet ble kjød», for på den måten å vise hvor dyp og sann denne «kjødsantakelse» var fra Sønnens side. Uten å forvandles til menneske, ble han menneske. Ikke gjennom en lang prosess i slektens historiske utvikling, ikke gjennom noen prosess i Marias morsliv, men i et øyeblikks gjennombrytende møte mellom evigheten og tiden i Marias liv. Før dette øyeblikk var han ikke noe menneske; i dette øyeblikk ble han menneske; fra dette øyeblikk er han menneske for tid og evighet.»

Her følger noe fra Ole Hallesbys Den kristelige troslære, § 22-23. «Kan denne Jesu overnaturlige fødsel forenes med at han er et sant menneske? Må han ikke da også være født som en av oss? Vanskeligheten her sviner, når vi minnes at heller ikke det første menneske var blitt til ved alminnelig avling. Og her kommer Paulus sidestilling av den første og den annen Adam oss til hjelp. Som den første Adam ble skapt inn i en hellig uskyldhetsstand, slik også Kristus. Og just derved kan han bli det sanne menneske. Som vi fødes med den syndige arv, eier vi ikke det sanne menneskevesen. Kristus derimot står ved sin fødsel akkurat der hvor den første Adam stod. Og nå skal det prøves om han er villig til å gå den vei som den første Adam ikke gikk, fra medskapt uskyld til den bevisst ervervede hellighet. [...] Her er et menneske som stiller seg selv til full disposisjon for Guds vilje. Her er for første gang et menneske som ikke lever for annet enn for å utføre Guds vilje. Her er for første gang et menneskeliv som Gud fra evighet av har villet det.»

Kjære leser, velsignet Jul!

Vi vil gjerne takke først og fremst Herren for at det gikk så nådig på landsmøtet som det gjorde. Takk også til dere som har bedt for landsmøtet! Vi opplevde vennlighet og broderlighet mellom oss, tross uenighet!

Kjære misjonsvenner!

Av Jon Teigen, ny landsstyreformann

Dette er min første leder som formann i Norges Samemisjon. Et overraskende verv jeg ble valgt til på Landsmøtet i Alta første helga i oktober. Det er en glede å få sende en førjulshilsen til alle leserne av Samenes Venn.

Jeg må få takke for tilliten. Jeg skal etter beste evner og med Guds hjelp prøve å være leder for hele Samemisjonen.

Landsmøtet

Landsmøtet var en stor opplevelse for meg. Jeg har vært mye i Finnmark og mange ganger i Alta. Men å møte misjonsvennene fra hele landet, gjorde noe med meg. Ikke minst så mange av våre samiske venner!

Vel var det noen harde tak innimellom. Meinngene sto mot hverandre i noen av debattene, og veivalget ble ikke avgjort, men utsatt. Likevel var det godt å være sammen. Visjonene våre ble blankpusset og vi dro inspirert hjem. Vi står sammen i kallet, – evangeliet til det samiske folk på Nordkalotten. Evangeliet om frelsen i Jesus Kristus. For «ingen kommer til Faderen uten ved meg», sa Jesus i sin avskjedstale til disiplene.

Dette må fortsatt forkynnes!

Kallet vårt blankpusses

Paulus sier i Romerbrevet kap 10: 1: «*Brødre, mitt hjertes ønske og min bønn til Gud for dem, er at de må bli frelst*»

Og fra vers 13 fortsetter Paulus: «*For hver den som påkaller Herrens navn, skal bli frelst*»

Men hvordan kan de påkalle en som de ikke er kommet til tro på? Og hvordan kan de tro på en som de ikke har hørt om? Og hvordan kan de høre uten at det er noen som forkynner?

Her er vi ved kjernen av vårt kall. Samemisjonen må alltid være en forkynner-organisasjon!

Neste gang vi møtes til Landsmøte, blir trolig på Gardermoen rundt høstferien 2021.

På reise

Sammen med vår nye daglige leder, Leif Halsos, planlegges det en adventur til Kautokeino, Karasjok, Billefjord og Lakselv første helga i desember (2. helg i advent). Dette gleder jeg meg til.

I november fikk jeg møte kretsstyrene i Sør-Norge. (Troms krets håper jeg å møte på min Nord-Norge-tur primo desember.) Der fikk vi drøfte kallet vårt. Og selv om vi ser litt ulikt på fremtiden for organisasjonen vår, så står vi sammen om arbeidet med å forkynne evangeliet til frelse og evig liv.

2021 – ikke et ventear

Noen vil kanskje tenke at 2021 blir et ventear til veivalget blir gjort på det ekstraordinære landsmøtet. Slik må det ikke bli. Evangeliet har hast. Vi må stå skulder ved skulder både i

- forkynnerarbeidet
- det diakonale arbeidet
- og i organisasjonsbyggingen med bl.a. å få flere medlemmer i Norges Samemisjon

TAKK FOR VI KAN REGNE MED DEG I BØNN OG ARBEID!

Jul preget av korona

Julen nærmer seg. Når dette bladet kommer ut, er det advent. Ventetid. Vi venter på Jesus. Han som er veien og sannheten og livet! Ytre sett blir det nok en spesiell jul for mange i Norge dette året – ja, i hele verden. Koronapandemien vil virke inn på mange. Men da Jesus skulle avslutte sin frelsesgjerning her på jord – sa han til disiplene: *Forferdes ikke!* (Eller som det står på nynorsk: *Lat ikkje hjarta dykkar uroast*). Det skal være min hilsen til alle leserne av Samenes venn denne førjuls-

På lederplass

En kort presentasjon

Jon Teigen er født på Voss, men vokste opp og bor i Ålesund. 68 år gammel. Lærerutdannet, adjunkt. Han er gift med Astrid, og de har tre barn sammen. Alle er voksne og etablert. 4 barnebarn. Jon gikk på Bibelskolen i Bergen i 1970 (nå bibelskolen på Bildøy – ImF). Han etablerte og dreiv reiselivsbedriften Si-REISER som Indremisjonsbevegelsen i Norge eide, i 33 år. Han har hatt en del tillitsverv i Indremisjonsforbundet, og har de siste årene vært formann i Møre og Romsdal krets av NSM. Han er også leder for VYBORGHJELPEN som har drevet nabohjelp i Vyborgområdet i Russland i 25 år, og han har vært politiker for KrF i kommune, fylke og varamann til Stortinget.

tiden. Vær ikke urolig, tro på Gud og sett din lit til Ham! Jesus dro hjem til Himmelen for å gjøre i stand et rom for deg. Og i Joh 14:27 sier han til deg:

«Fred etterlater jeg dere. Min fred gir jeg dere. Ikke som verden gir, gir jeg dere. La ikke deres hjerte forferdes. Frykt ikke»

*Adventhilsen fra Jon Teigen
Formann i Norges Samemisjon*

Bønneemner

Be om at hver og en av oss blir bevart som Kristi brud til Han kommer.

Be for koronasituasjonen som verden er inne i, at det fører til erkjennelse av sannheten.

Be for arbeidet i organisasjonen som ligger framfor oss i det nye året.

Geahča, du gonagas boahdá

«Čuorvvo ilus, nieida Sion, ávvut sakka, nieida Jerusalem!
Geahča, du gonagas boahdá. Son lea vanhurskkis ja buktá bestojumi, son lea vuollegaš,
son riide áseniin, nuorra ásenoriin». Profehta Sakarja 9:9.

Gii lea son guhte boahdá? Gean birra duodašta profehta Sakarja dás?

Son ii leat dábalaš gonagas. Son lea dat guhte riegá-dii stájlás ja biddjojuvvui kruppá sisa Betlehem gávpogis Israelis. Dasgo sutnje ii lean sadji guosseveiesus. (Luk. 2:7) «Sus lei Ipmila hápmi, muhto son ii atnán iežas vuoigatvuoh-tan leat Ipmila veardásaš. Son hilggu buot mii sus lei, váld-dii bálvleaddji hámi ja šattai olbmuid láhkásažžan. Son elii olmmožin olbmuid gaskkas, son vuolidii iežas ja lei gulolaš jápmima rádjái, velá ruossajápmima rádjái.» (Fil 2: 6–8)

Son lea gonagasaid gonagas. Agálaš gonagas guhte lei ovdal buot mii lea. «Gii lea gudni gonagas? Son lea Hearrá, Almmiveagaid Ipmil. Son lea gudni gonagas. Sela.» (Sálbma 24:10) Son lea suddugasaid ustít ja beasti. Son lea dat guhte bođii juovlajja badjel 2000 jagi áigi addin dihte dutnje ja munnje dievaslaš bestojumi. «Don galggat bidjat bárdnái namman Jesus, dasgo son beastá iežas álbmoga sin suttuin.» (Matt 1:21.)

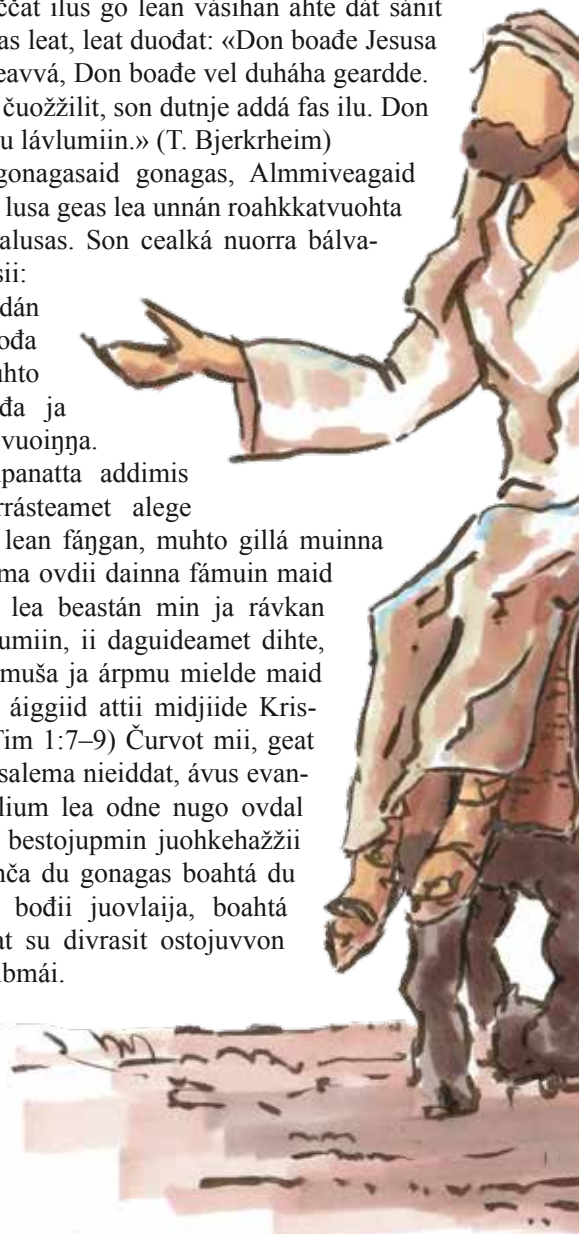
Son lei dat guhte šattai geafin din dihte, vai dii riggubeh-tet su geafivuoda bokte. (2 Kor 8:9). Son ráhkistii du ja mu nu sakka ahte bođii min geafivuhtii. Son lea dat rikkis guhte šattai geafin vai mii riggut su bokte. Son válddii badjelasas min suttuid, min jorraleami, min rihkkumiid ja vearridaguid vai mii oažžut ráfi Ipmiliin. Geahča du gonagas boahdá du lusa. Odne son boahdá du lusa guhte leat hilgon ja biehtta-lan su gitta otnázi ja eallán suttolaš anistumiidat mielde ja eahpeoskkus. Son boahdá du lusa guhte leat bilkidan su nama, rihkkon Ipmila jurdagii guin, sániiguin ja daguinguin. Su geahčemeahtun ráhkisvuodainis boahdá son du lusa ja addá ollis-laš bestojumi dutnje suttus ja dan fámus. It don ánsás dan, muhto su buorre vuodastis son fállá dutnje suttuid ándagassii addojumi ja agálaš eallima áibbas nuvtá.

«Aiddo dál lea vuogas áigi, aiddo dál lea bestojumi beaivi.» (2 Kor 6:2b) Muhtin lea dadjan: «Du oassi lea oskut dan ja giitit ja beasti gohčoda du iežas mánnán.» Du vuoiñjalaš geafivuhta lea stuoris, muhto su vuoiñjalaš riggodat leat mihá stuorát. Dat riggodat vuordá du. Jus don odne jorgalat Jesusa guvli, de son beasat lonuhit geafivuoda su riggodagain. «Vuoi boade, rahpat dáhtun mu sillon, váibmon dál! Mu šuohkáhu-said gula: O Jesus, boadášit! Ii dat leat amas sadji, don ieš dan oastán leat, vai mun du oskkáldasat mu váibmui oamástan.» (Hans Adolph Brorson)

Odne boahdá Jesus maddái du lusa guhte ledjet roahkkadis duodašteaddji, muhto leat gáidan eret Ipmilis. Son ii boade garra ja dubmejeaddji sániiguin, nu go mii ánsásit, muhto son boahdá dálkkastumiin, ándagassii addojumiin ja soaba-husain. «Mun áiggun fas atnit vára dus.» (Jes. 1:25) Mun lean persovnnalaččat ilus go lean vásihan ahte dát sánit ja dat mat sálmmas leat, leat duodat: «Don boade Jesusa lusa go boastut geavvá, Don boade vel duháha geardde. Son veahkeha du čuožžilit, son dutnje addá fas ilu. Don deavdá su váimmu lávlumiin.» (T. Bjerkrheim)

Odne boahdá gonagasaid gonagas, Almmiveagaid Ipmil ja beasti du lusa geas lea unnán roahkkatvuoh-ta Ipmila riika bálvalusas. Son cealká nuorra bálva-leaddjái Timoteusii:

«Ipmil ii leat addán midjiide balešvuoda vuoiñja, muhto fámu, ráhkisvuoda ja jierbmáivuoda vuoiñja. Ale nappo heahpanatta addimis duodaštusa Hearrásteamet alege mus gii su dihte lean fángan, muhto gillá muinna baháid evangeliuma ovdii dainna fámuin maid Ipmil addá. Son lea beastán min ja rávkan min bassi rávkojumiin, ii daguideamet dihte, muhto iežas áigumuša ja árpmu mielde maid son ovdal agálaš áiggiid attii midjiide Kristus Jesusis.» (2 Tim 1:7–9) Čurvot mii, geat leat Siona ja Jerusalema nieiddat, ávus evangeliuma. Evangelium lea odne nugo ovdal ge Ipmila fápmu bestojupmin juohkehažžii guhte osku. Geahča du gonagas boahdá du lusa. Son guhte bođii juovlajja, boahdá fas fargga viežžat su divrasit ostojuvvon moarsi, ruoktot albmái.

Se, din konge kommer til deg

«Rop med fryd, Sions datter! Rop høyt, Jerusalems datter!
Se, din konge kommer til deg. Rettferdig er han og full av frelse, saktmodig er han og rir på et esel, på den unge eselfolen». Profeten Sakarias 9:9.

Hvem er han som kom? Hvem er han profeten Sakarias vitner om her?

Han er ingen vanlig konge. Han er den som ble født i en dyrestall og lagt i en krybbe i Betlehem i Israel, fordi det ikke var rom for han i herberget. (Luk. 2:7) «Han er den som da han var i Guds skikkelse, ikke holdt det for et røvet bytte å være Gud lik, men gav avkall på det og tok en tjeners skikkelse på seg, da han kom i menneskers liknelse. Da han i sin ferd var funnet som et menneske, fornedret seg selv og ble lydig til døden – ja, døden på korset.» (Fil. 2: 6–8)

Han er kongens konge. Den evige konge som var før alle ting. «Hvem er denne herlighetens konge? – Herren, herskarenes Gud, han er herlighetens konge. Sela.» (Salme 24:10)

Han er også synderes venn og frelser. Han er den som kom juleaften for over 2000 år siden for å gi deg og meg en fullkommen frelse. «Du skal kalle han Jesus for han skal frelse sitt folk fra deres synder.» (Matt. 1:21.)

Han er den som ble fattig da han var rik, for at du og jeg ved hans fattigdom skulle bli rike. (2. Kor. 8:9) Kjærligheten til deg og meg var så stor at han steg inn i vår fattigdom. Han er den rike som ble fattig, for at vi fattige skulle bli rike. Ansvar for våre synder, fall, overtredelser og misgjerninger tok han på seg for at vi skulle få fred med Gud.

Se, din konge kommer til deg. I dag kommer han til deg som har forkastet og fornektet han til i dag og levd etter dine syndige lyster og i vanтро. Han kommer til deg som har spottet hans navn, krenket Gud i tanker, ord og gjerning. I sin ufattelige kjærlighet kommer han til deg med en fullkommen frelse

fra synden og dens makt. Du fortjener det ikke, men i sin godhet tilbyr han deg syndenes forlatelse og et evig liv helt gratis. «Se, nå er nådens tid, se, nå er frelsens dag.» (2. Kor. 6:2b) En har sagt: «Din del er å tro det og takke og frelsen kaller deg sin.» Din åndelige fattigdom er stor, men hans åndelige rikdom er mye større. Den rikdommen venter på deg. Vender du deg i dag til Jesus kan du få bytte din fattigdom med hans rikdom. «Å, kom, jeg opp vil lukke Mitt hjerte og mitt sinn Og full av lengsel sukke: Kom, Jesus, dog herinn! Det er ei fremmed bolig, Du har den selv jo kjøpt, Så skal du blive trolig Her i mitt hjerte svøpt.» (Hans Adolph Brorson)

I dag kommer Jesus også til deg som var et frimodig vitne, men som har kommet på avstand fra Gud. Han kommer ikke med harde og fordømmende ord, slik vi fortjener, men med legedom, tilgivelse og oppreisning. «Jeg vil igjen ta meg av deg.» (Jes. 1:25) Personlig er jeg glad og takknemlig for å ha opplevd at dette og sangerens ord er sanne: «Du får koma til Jesus når gale det gjekk, Du får koma for tusende gong. Han vil reisa deg opp, han vil gle deg igjen, Han vil fylla ditt hjarta med song.» (T. Bjerkrheim)

I dag kommer kongenes konge, herskarenes Gud og frelser til deg som eier liten frimodighet i tjenesten for Guds rike. Han sier til sin unge tjener Timoteus: «Gud gav oss ikke motløshetens ånd, men krafts og kjærlighetens og sindighets Ånd. Skam deg derfor ikke ved vår Herres vitnesbyrd eller ved meg, hans fange, men lid ondt sammen med meg for evangeliet, i Guds kraft! Han er den som har frelst oss og kalt oss med et hellig kall. Han gjorde det ikke etter våre gjerninger, men etter sin egen rådslutning og nåde, den som han gav oss i Kristus Jesus fra evighet av.» (2. Tim. 1:7–9) La oss som Sions og Jerusalems døtre rope ut evangeliet med fryd. Evangeliet er i dag som før en Guds kraft til frelse for hver den som tror. Se din konge kommer til deg. Han som kom julenatt, kommer snart igjen for å hente sin dyrekjøpte brud, hjem til himmelen.

Gjennomgang av Martin Luthers lille katekisme

Del 35

Ved forkynner i NSM Nils Borge Teigen

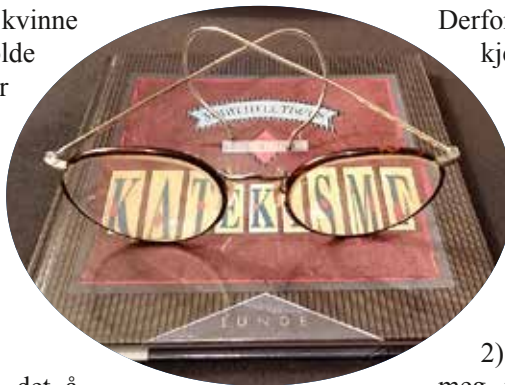
Synd mot det sjette bud

Vi har i de foregående kapitler sett hvilke høye planer Gud har med ekteskapet og mann og kvinne. Derfor er det så alvorlig å synde mot dette bud. Nå skal vi se nærmere på dette. Som nevnt i kapittel 32, bruker Skriften to ord om denne synd, nemlig ekteskapsbrudd som er synd mot ekteskapet (2. Mos 20:14), og hor som er synd mot legemet (1. Kor 6:18).

var også hellig og god, fordi den hørte med til oppfyllelsen av Guds bilde. Men etter fallet ble vår natur fordervet tvers igjennom. Da ble denne lysten overdreven og uren fordi mennesket nå elsket sine lyster høyere enn Gud.

Disse lyster eller drifter kan virke uimotståelige og søte som honning, men de etterlater noe vondt i hjertet samt mye annen elendighet. Det ser vi på Amnons følelser etter at han hadde voldtatt sin halvsøster Tamar (2.Sam 13:15). Etter syndefallet har alt kommet i et slik ulage. Det er blitt et misforhold mellom våre lyster og vår lykke.

Gud vil at samlivet mellom mann og kvinne skal skje i ekteskapet, og at de skal holde trofast sammen hele livet. Den som har samleie utenfor disse rammene, bryter derfor Guds vilje med ekteskapet og driver hor. Derfor er bl.a. samboerskap synd. Vi kan kalle det et innbrudd i denne ordningen, hvor man bryter seg inn og tar med seg ut det som bare skulle brukes der.

Derfor er også utroskap synd, likeså det å skille seg og gifte seg med en annen, som Jesus sier i Matt 19:9: «Den som skiller seg fra sin hustru av noen annen grunn enn hor, og gifter seg med en annen, bryter ekteskapet.» (For en grundigere drøfting av dette, se min artikkel: <https://www.fbb.nu/artikkel/skilsmisse-og-gjengifte/>).

Gud vil at ekteskapet skal holdes i akt og ære hos alle (Hebr 13:4). Da er det ikke nok at man fysisk holder seg innenfor ekteskapets rammer. Også våre ord, våre tanker og våre lyster må være rene. Derfor sier Paulus at vi skal holde oss unna skamløshet og lettsindig spøk om disse ting (Ef 5:4).

Før fallet levde mennesket med Gud. De var uskyldige og rene. «I viljen var det en sterk kjærlighet som hang fast ved Gud. Begjærlighetene og sinnets bevegelser sto i en hellig orden. Legemet med sine lemmer ble da brukt rett. Derfor var det en himmel full av fred og glede i samvittigheten» (Pontoppidans forklaring 375).

Derfor skammet de seg ikke over at de var nakne (1.Mos 2:25). Men da de hadde falt, var dette det første de oppdaget da de så på hverandre. Derfor begynte de å bruke klær. Dette er en følelse som Gud la i mennesket, for å beskytte dette edle mot vanærende blikk og fristelser. Derfor skal vi ikke provosere eller bryte ned menneskets naturlige bluferdighet. Det er Gud som har skapt tiltrekningen mellom mann og kvinne. Denne tiltrekningen var ikke bare uskyldig. Den

Derfor må vi våke over vårt syndige begjær og kjempe mot det. Og da er det viktig å være bevisste på hva det er som vekker dette begjær. På det svarer Pontoppidan i spørsmål 271:

«Det er:

1) De overflødige, overdådige og vellystige ting. 1.Pet 2:11: Hold dere fra de kjødelige lyster som strider mot sjelen.

2) De fremmede ting som Gud ikke har gitt meg, men min neste, og som jeg derfor ikke må misunne ham, som f.eks. hans hustru, tjenestefolk eller noe han eier.»

Men vi skal ikke bare kjempe mot det onde i oss. Vi skal også ta ut det gode potensialet i disse kreftene (sublimering). Vi må huske på at dette er guddommelige kjærlighetskrefter som er blitt fordervet til egoisme og nytelsessyke. Men selv om det er infisert, trenger det ikke å være råttent. Derfor kan man finne mye vakkert og edelt og godt hos det falne mennesket. Men det er først ved oppreisningen i Kristus at vi begynner å få tilbake det vi mistet i fallet. For når vi tar imot Jesus, får hans kjærlighet forme oss innenfra etter Guds bilde.

Spørsmål til ettertanke og samtale

1. Hva er forskjellen og likheten mellom ekteskapsbrudd og hor?
2. Kan vi ut ifra dette godta homofilt samliv?
3. På hvilke områder skal vi leve et rent og sømmelig liv?
4. Når blir våre lyster syndige og urene?
5. Hva er det gode i disse kreftene?
6. Hvorfor skal vi ikke adskille det som Gud har sammenføyet?

Landsmøtet gav mange anledninger til en god prat.

Nylig avgått daglig leder Roald Gundersen med kona Marit.

Landsmøtet i Alta 2.-4. oktober

Tekst: Sigmund Fjære. Foto: Leif Petter Grønmo, Astrid Tellefsen, Tor Magne Haraldseid og Sigmund Fjære

Samemisjonen fikk endelig avholdt landsmøtet i Alta, som egentlig skulle funnet sted i juli i år. Godt over 90 delegater fra nord til sør møttes i Alta til viktige beslutninger. Referat fra selve forhandlingene finner du på side 13 og 14.

Saga skole og grendehus hadde en fin beliggenhet og passende lokaliteter til formålet vårt. Overnattingen skjedde på andre lokaliteter i området. Møtene / forhandlingene ble holdt i gymsalen, mens vi spiste i kantina på skolen.

Skriftemålet

På fredagskvelden holdt Leif Halsos med tolk Klemet J. O. Hætta møte med temaet skriftemålet. Innledningsvis fortalte han om hvordan vekkelsen fører til smerte i troslivet vårt, og da trenger vi skriftemålet. Her kommer noen utdrag av det som ble sagt.

– Hva er skriftemålet? Det er at du og jeg kan bekjenne våre synder og vår smerte, for en kristen bror eller søster, og få hjelp til å tro syndenes forlatelse. Vi får kjenne Guds gjenopprettende og fornyende kraft. Ser du hvordan vi trenger hverandre? Her er Guds rike beslutningsdyktig, når troende er i lag. Vi kan si til hverandre: «Dine synder er deg forlatt! I Faderens, Sønnens, og Den Hellige Ånds navn». Da mister anklageren makten over deg.

– Synden er skremmende, og det er mye skam i dag. Vi kan ha «flyskam», «kjøtskam», «oljeskam», og så mye mislykkelighet både i eget liv og samfunnet. Så får mørket taket på oss.

– Det kan ta lang tid når Gud skal få gjøre sitt djupe verk i oss. Vi har flere bibelord om skriftemålet, som Matt 16:15-20. I Jakob 5 oppmuntres vi til å bekjenne syndene for hverandre, så vi kan bli helbredet. Ser du hvor sterke løfter vi har? Det gjelder vår fysiske helbredelse, men i skriftemålet kan vi også nevne for Herren de bånd som synda har fått over oss, både i oss sely, og i forhold til andre mennesker. Tenk på alle som sliter med porno, og all den skammen som er knyttet til det. Så kan vi sitte og bekjenne dette for hverandre, bror til bror. Jesus har gitt oss makt over alt fiendens velde.

– Hver dag skal det gamle menneske i oss dø. Ett nytt menneske skal stå opp, i

Jesu oppstandelses kraft. Og dette knytter Luther til skriftemålet, til boten. Vi skal kle oss i dåpen som i ei drakt, et kjempeangrep på det gamle menneske. Da blir det borgerkrig inne i oss.

– Da Jesus begynte tjenesten sin, ropte han ut: «Tiden er fullkommet. Guds rike er kommet nær. Omvend dere, og tro på evangeliet!» Det greske ordet for omvendelse, metaneo, er satt sammen av to ord. Det første er å forandre, det andre betyr oppfatning, tanke og forestilling. Skriftemålet handler om nettopp dette: forståelsen vår skal komme på linje med Guds Ord, vi skal likedannes i hans bilde. Gamle vaner skal miste fotfeste i oss. Da skjer det guddommelige i oss: Ordet får skape hva det nevner. Da er Guds Ord i arbeid i livet vårt. Fokuset er ikke på oss, og hva vi kan gjøre, men det er på hva Jesus gjør. Det handler ikke bare om at Gud er rettferdig, men han gir oss sin rettferdighet,

Landsmøtedelegatene med god avstand seg imellom.

sin visdom, sin kraft, sin kjærlighet. Alt dette må få fritt løp iblant oss.

– Vi har også noe som heter det allmenne skriftemålet, og det pleier vi å ha før nattverden. Det er hjelp for troen, og Jesus får enda litt større plass i hjertet. Han vil ikke dele plassen med noen. Derfor har Gud gitt oss skriftemålet. Tilgivelsens kraft, og frigjøringen i Guds Ord.

La oss be! Herre, du vant oss så dyrt med ditt blod! Når vi er i lag, så er du midt iblant oss!

Festkveld på lørdag

Lørdag kveld var forhandlingene over, og vi skulle ha festkveld. Først hadde vi en forbønnstund for det nye landsstyret med varamenn og ny daglig leder.

Deretter fortalte Ellen Marie Turi Gaup litt om hvordan det var å være same i Samemisjonen i dag. Vi gjengir her noe av det hun sa.

– Jeg er litt usikker på hvorfor jeg er blitt valgt å delta på dette møtet. Jeg har ikke hatt kjennskap til hvordan Norges Samemisjon er ledet på riksplan, men nå har jeg fått tilgang til sakspapirer og disse har jeg lest. Alt er på norsk og jeg forstår ikke alt.

– Jeg og min generasjon har fått lære Norges Samemisjon å kjenne fra barnsben av. Samemisjons predikanter har i lang tid reist rundt og talt Guds ord.

– Samemisjonen har oversatt bøker til samisk for oss samer – deriblant Luthers postille og Guds Ord. Jeg tror Samemisjonen også har sørget for at andre bøker er blitt oversatt til samisk og det har hatt stor betydning for det samiske folket. Samene har alltid lest i Luthers postille. I hver bygd har man hver søndag i kirkeåret lest fra postillen

Ellen Marie Turi Gaup.

og det har samlet voksne, eldre og barn og unge.

– Vi har også fått lytte til Samemisjonens predikanter via tolk, men Samemisjonen har også hatt mange samisktalende predikanter i Kautokeino. Den første i Kautokeino var den store predikanten, møteholderen og postilleleser *Joret-áddjá* – Jørgen Persen Buljo. Når han påtok seg predikantjobben, så uttalte han følgende slik jeg har fått høre av min bestefar i Ávzi, Anders Andersen Turi: *Jeg påtok meg den jobben slik at min menighet holder sammen og ikke fjerner seg fra Luthers lære som vi alle er opplært til.* Dette er også religionen for Norges befolkning. Denne læren var beskyttet av den kristne formålspara-

Leif Petter Grønmo tolker Ellen Marie Turi Gaup på festkvelden.

grafen. Dessverre er denne paragrafen fjernet fra Norges lover. Ved Norges kirkelige ledere, og ved kongen velsignelse, er denne paragrafen blir fjernet. Det er skremmende at det har skjedd.

– Fra da av har styringen av Norge hva angår kristendom gått mot ugudelighet på alle områder. Vi har fjernet oss fra det sanne Guds ord og lære. Guds ord er tatt bort fra alle skoler og barnehager, og fra enhver offentlig institusjon. Det er ille. Mange ugudelige lover som er imot Guds ord er vedtatt, slik som abortloven, likestillingsloven osv. Det har brakt med seg ugudelighet og stort åndelig mørke for det norske folk. En eldre nabokone brukte å si at når Guds ord blir forkastet, og erstattet med noe

Det nye styret i Samemisjonen med vara og daglig leder. De ansattes representant var ikke valgt.

annet, da kan vi ikke vente oss annet enn mørke og hedenskap, slik er det.

– I Kautokeino ble mange forferdet da *Joret-áddjá* (Jørgen Persen Buljo) begynte i Samemisjonens tjeneste. Mange tok avstand fra ham og sa at nå har han begynt med vranglære. Han brydde seg ikke om det, men holdt møter slik han pleide, så lenge helsa holdt. Han døde i 1963, 77 år gammel. Etter ham fulgte flere andre predikanter, tolker og postillelesere i Samemisjonen. De var ikke alltid godtatt i de samiske områdene og heller ikke i Nord-Norge, men de utførte sine oppdrag, de reiste rundt og talte Guds ord. Jeg tror dette har brakt stor velsignelse for det samiske folket og at det var etter Guds vilje.

– Norges Samemisjon består ennå, og jeg mener at de i den senere tid har hatt gode og tydelige talere. De har holdt ved den lutherske lære, loven og evangeliet, og katekismens lære som inneholder hele vår trosbekjennelse. De har utført kirkelige handlinger etter den forordning / liturgi som har vært i bruk i den norske kirke siden 1920. Etter min mening er dette bra og nødvendig.

– Mitt ønske er at dette varer ved i fremtiden. Jeg ønsker at det hadde kommet predikanter som holder postillemøter, det savner vi. I Luthers postille finner vi klar lære som vi har blitt opplært til.

Radio DSF 30 år

Vi skulle også feire at Radio DSF har eksistert i 30 år! Tidligere redaktør Alf Kristian Tellefsen, radiomedarbeider Leif Petter Grønmo og nåværende redaktør Tormod Gusland holdt en interessant fremstilling av radioens historie.

Vi fikk høre om den tospråklige programserien *Veien gjennom Bibelen*, som ble påbegynt 14. juli 1990. Det er gjennomgåelse av Bibelen, bok for bok. – Vi holdt på i 11 år, og programmene sendes fortsatt, fortalte Tellefsen. – Jeg fikk i oppdrag å sette arbeidet i gang, men ble med til de elleve årene var over. Vi var seks stykker, som leste inn stykkene. Vi hadde mye bevertning og basar, f eks når man rundet det tusende programmet.

– Vi startet også med onsdagsmøter, og det ble snart et konsept, hvor vi også gjorde opptak til radioen. Vi brukte alltid tolk. Det er noe med hjertespråket,

Radio DSF sin stab. Harald Botn, Jørgen Lien, Alf K T og Leif Petter Grønmo.

Tidligere redaktører og medarbeidere i Radio DSF. Alf Kristian Tellefsen (f.v), Leif Petter Grønmo og Tormod Gusland

Tellefsen og Grønmo forteller om det strevsomme antennearbeidet.

og man vet aldri hvem som lytter. Vi hadde møter hver onsdag i 5 år. Første møte var faktisk her i Alta. Senere var vi i Børselv, Lebesby, Tana, Nesseby, Ytre Billefjord, Vadsø, Karasjok og Kautokeino. Vi har også sendt møter på radioen fra kretsene sørover.

– Det ble mange turer innover vidda. En gang var vi 11 mil inne på vidda, for å teste om vi kunne høre Radio DSF. Da vi kom fram, fikk vi høre at vi kunne bare gå på kjøkkenet, og skru på, så

Forts. neste side

Det ble mange og av og til lange turer i masta for Leif Petter Grønmo, her fra Algašvári

En isdekt instrumenthytte

ville vi høre radio DSF. En gang skulle vi 7 mil innover fjellet, til Mollisjokk fjellstue. Ei hytte møtte vi på veien, det var det eneste, så det var ikke akkurat tettbebygget.

Videre fikk vi et godt innblikk i det strevsomme arbeidet med å sette opp antenner. – Mange ganger var vi ikke ferdig før langt ut på natta. Senderne vi

brukte, var på maks 20 watt. Så kom P4, og vi fikk vårt vedtak omgjort til at vi kunne bruke det vi trang. Dermed ble det 500 watt på oss. Da slapp folk å sitte på loftet for å høre.

Mot slutten fortalte nåværende redaktør Tormod Gusland om utviklingen i nyere tid.

– I dag sendes det 24 timer i døgnet. I samarbeid med lokalradioer har vi søkt om å bygge ut dabnett i Øst-Finnmark, og vi har søkt og fått penger av medietilsynet til dette i flere omganger.

Landsmøtet ble avsluttet søndag med gudstjenester i Masi og Alta.

Vår avgåtte samisk-læstadianske leder

Roald Gundersen har gitt stafettspinnen videre til Leif Halsos. Vi er blitt vant til Roalds fine nordnorske talemål og lynne, men vi har kanskje glemt at han er samisk og i tillegg læstadianer. Har dette skjedd før, at den øverste ledelsen i Norges Samemisjon har hatt denne bakgrunnen?

– Trolig ikke, svarer Roald. Vår nye daglige leder Leif Halsos mener det er verdt å merke seg at mens de lutherske organisasjonene har hatt en voldsom tilbakegang i Nord-Norge etter krigen, har læstadianismen holdt stand. Som en illustrasjon nevner han Alta med to livskraftige læstadianske forsamlinger, mens de lutherske misjonsorganisasjonene er redusert. Vi har her oppmuntret Roald til å fortelle om læstadianismen, og om sin egen bakgrunn.

– Jeg vokste opp i den sjøsamiske bygda Birtavarre, og som i andre samiske områder hadde vi lærere som kom fra sørfra. Det var ikke uvanlig, for staten hadde tidligere ansatt lærere som ikke kunne samisk for å drive effektiv fornorskning i bygdene. På skolen var språket og kulturen vår lite verdsatt. Målet var at vi skulle bli skikkelige nordmenn. Vi som var både samer og læstadianere var nederst på rangstigen, og skammen

vi ble påført har vært der som en skygge senere i livet. Selv i dag kan man møte samme type nedad holdninger.

Den sterke læstadianske vekkelsen, som startet gjennom presten Lars Levi Læstadius, spredte seg blant det samiske og det kvenske folket i nord. De fleste som bodde i min hjembygd, gikk i forsamlingene og vi hadde predikanter som kom fra området. Det var liten forskjell på holdningene hos folk enten de var kristne eller ikketroende. Det var ikke noe klasseskille, alle var samlet på tvers av alder og her kunne vi føle oss hjemme, både store og små. Bedehuset var et samlingspunkt i bygda. Særlig jule- og påskeforamlingene samlet mye folk i alle aldre. Det var taler, bønn og salmesang. Og etterpå var det servering av kaffe og god forsamlingsmat. Da kunne man treffe kjente og bli kjent med andre, sitte å ha åndelig samtale og synge sammen. Enda tettere bånd skapte

de store stevnene, når vi reiste til andre bygder, enten på vidda eller ved kysten og tilbrakte hele helga sammen.

Talene ble som oftest tolket, i alle fall dersom det var noen til stede som ikke forsto norsk så godt som samisk. Predikantene er fortsatt nøye med at Guds ord blir formidlet på hjertespråket. De læstadianske forsamlingene var dermed en av de viktigste arenaer for verdsetting og bevaring av det samiske språket i den sterkeste fornorskingsperioden. Utenforstående kunne vel synes at forsamlingene virket fremmed, men for oss var dette vårt åndelige hjem.

Ofte var vi som ungdommer samlet i hjemmene om kveldene og sang fra Landstad salmebok og Vekterrop. Det skjer sjeldnere i dag. Samværene i hjemmene etter forsamlingene har vært viktige opp gjennom årene. Det er godt å få samles på tvers av generasjoner for å samtale, høre på hva andre har opplevd og hjelpe hverandre på himmelveien. Det var forsamlinger i bedehus, men også utallige hjemme-forsamlinger rundt omkring i bygdene både ved kysten og på vidda. Forsamlinger i hjemmene tror jeg er særpreget innenfor de læstadianske menighetene og har bidratt til å forsterke det åndelige felleskapet slik at forsamlingene står så sterkt fortsatt i dag.

Forkynnelsen har tradisjonelt vært personlig og vekkende. Den har stått på to bein, taler av lokale predikanter som har kjent sin menighet og høytlesning av Luthers prekener, som har gitt åndelig føde til generasjoner. Bibelen, Luthers prekener og bekjennelsesskriftene har skapt lærebevissthet og forkynnelsen om korset – Jesu forsoningsverk – har vært det sentrale. Forsamlingene har vært det åndelige hjem og DnK et supplement. Avviket fra Bibelen og de lutherske bekjennelsesskriftene i DnK, særlig de siste 20–30 år, har ført til at flere

læstadianske forsamlinger i økende grad selv betjener menigheten med sakramentene. Denne utviklinga har bidratt til at forsamlingene i enda større grad har styrket sin posisjon og holdt stand. Man kan si at troskap til Bibelen som Guds ord er den rette grunnsteinen til all sann kristendomsvekst.

Dersom man i dag skal kunne nå mennesker i våre områder – ved kysten og på vidda – med forkynnelse, må det være gjenkjenning både av innhold, møteformer, kristen «dialekt» og fellesskap.

Det merkes fortsatt at besteforeldregenerasjonen sine salmer og ord kan røre de som er yngre. Gleden over å kunne sitte en kveld i Ishavskatedralen eller i andre forsamlingshus og høre salmesangen uten støyende elementer fyller en virkelig med sjelefred. Guds ords forkynnelse gjennom ord og salmesang må være noe som har ført til at flokker med ungdommer, familier og mennesker i alle alderstrinn fortsatt følger forsamlingene. Mitt budskap til mennesker i dag er å «la Bibelens budskap gjennom ord og toner» – uten noen menneskelige tilleggsmetoder – få fylle ditt hjerte og sinn, da vil Guds Ånd kunne finne rom.

*«I dag når du hører hans kallende stemme,
han drage deg vil inn i Faderens favn,
Ja, titt i din sjel du hans røst kan fornemme.
Han lokker deg ømt, og han nevner ditt navn.
(Vekter-ropet)*

*ref: Når lyset blir utslukt, og himlenes dør blir lukket.
Når dagen er omme og natten vil komme.
Da er det for sent å tenke seg om.»*

Oversikt over generalsekretærer i Samemisjonen fra 1950-tallet

Ottar Bondevik var generalsekretær i perioden 1954–61, Austre Moland/Grimstad

Thor With var generalsekretær 1961–68. (rektor på DSF 1950–57)

Gunnar Skagestad, Nodeland ved Kristiansand. Generalsekretær fra 1968/69 til 1978.

Magne Gamlemshaug, generalsekretær begynte i 1979 og var frem til 2013.

Thor Henrik With, født i Finnmark, bor i Drammen (sønn av Thor With) ass. Generalsekretær 2001–2013/ stedfortreder generalsekretær fom 2013–2015.

Roald Gundersen, kystsamer, daglig leder 2015–2020, Kvæningen/Tromsø – første same/læstadianer i hovedledelsen i Samemisjonen.

Leif Halsos, daglig leder fra 2020, Reipå, Meløy i Nordland

Oversikt over Landsstyreformenn fra 1950 til 2020

Ottar Bondevik, Austre Moland/Grimstad. LS-formann 1951–1954 (rektor på DSF fra 1936)

Torgny Birkeland, Kristiansand, LS formann 1969–75
Fritjof Fredriksen, Børso, Trøndelag landsstyreformann ?–1988

Johannes Sørensen, Tromsø, landsstyreformann 1988–1993.

Helmer Persen, Lakselv LS formann med samisk bakgrunn var 1993–95 og 1996–99.

Einar Hagali, Ryfylke – nå bosatt i Vadsø – landsstyreformann 1999–2005

Arvid Nilssen, Åsane, Bergen krets – landsstyreformann for perioden 2005–2008.

Sven Sunnset, Kvås, landsstyreformann for perioden 2008–2014

Ove-Kjell Sakseid, Nordheimsund, Bergen krets – landsstyreformann 2014–2017. (Trakk seg i 2015 pga. sykdom)

Odd Eivind Høyvik, landsstyreformann Trøndelag fra 2015 til 2020.

Jon Teigen, landsstyreformann fra Møre valgt for perioden 2020 – 2022.

Nytt fra Sapmi

Dødsbrannen i Kolvik

(Samemisjonens barnehjem, red)

Ti år gammel stod han midt i et inferno av flammer, ute av stand til å hjelpe. Rolf Olsen mistet lillebrøren i brannen på Kolvik barnehjem 3. mars 1943. Lørdag 19. sept. deltok han under avdukingen av minnestein i Kolvik.

Lørdag ble minnesteinen over barnehjemsbrannen i Kolvik i Porsanger avduket. Rundt 70 personer, blant disse en rekke slektninger av de døde, hadde trosset regnværet for å hedre. [...]

Nils Borge Teigen fra Norges Samemisjon holdt tale da minnesteinen i Kolvik ble avduket. Foto: Roger Albrigtsen.

Luften av røyk

– Jeg pusset tennene. Jeg gjorde meg ferdig og gikk ut i korridoren i andre etasje. Der i gangen kjente jeg røykluft, sier han og blir stille et øyeblikk. – Så gikk jeg og gløttet på soveromsdørene. Til slutt kom jeg til rommet der det brant. Døren var åpen. Der så jeg varmen, det var full fyr. Ingen røyk, bare flammer. Som i en gammeldags vedovn. Om det var noen der inne kunne jeg ikke se, men jeg lukket døren.

Brannen som rammet barnehjemmet i Kolvik, kostet ni mennesker livet.

Tankene går tilbake til den dagen da han var midt i det flammende inferno. Foto: Roger Albrigtsen.

Døden innhentet barna

– Vi var flere som hadde lekt der oppe i gangen. Hun som overlevde fortalte at barnetanten la seg over en av ungene for å beskytte, men det hjalp ikke. Hun som klarte seg hadde løpt til vinduet og knust det, hun skulle hoppe ned. Vi stod på utsiden og ropte: -Ikke hopp, det er is på marka.

Rolf fortelle videre om dramatikken som utspant seg. – Vi så at hun forsøkte å berge en unge hun holdt rundt, men flammene tok tak i vinduskarmen og hun ble stygt forbrent. Noen av de tyske soldatene fikk reist en stige og klatret opp, de klarte å få henne med ned. Men da de forsøkte på nytt var det for sent, barnehjemmet var overtent.

En felles grav

Etter brannen ble levningene av de omkomne lagt i en fiskekasse og lagret i

påvente av våren. Begravelsesdagen ble en hjemmesnekret kiste satt på en lastebil og ført til Lakselv. Barn og voksne fra barnehjemmet var med på transporten. Kisten ble båret opp på trappen til Lakselv kapell på Smørstad. Det var også en rekke tyske soldater som fulgte seremonien. Rolf var ett av barna som var der begravelsesdagen. Han husker at det ble holdt en tale og så sang alle de gjenlevende barna salmen som heter «Det blir noe for barna i himmlen å få».

I den første utgaven av magasinet Samenes Venn etter brannen ble de syv barna som hadde fast plass ved Kolvik barnehjem omtalt og minnet.

*Tekst: Roger Albrigtsen
Artikkelen stod på trykk i Sågat 22.
september 2020.*

Samenes Venn hadde i forbindelse med minneordene etter brannen dette bildet av Kolvik barnehjem på trykk.

Referat fra forhandlingene på Landsmøtet 2020

Forhandlingene startet fredag hvor det ble talt opp totalt 93 delegater. Landsmøtet ble konstituert med Jon Olav Østhus som dirigent og Paul Tore Garvo som visedirigent. Protokollkomité for neste treårsperiode er Morten Alsvik, Geir Holmstad og Karstein Mortensen. Både innkalling og sakliste ble godkjent.

Tekst og foto: Sigmund Fjære

*Midt i forhandlingene stanset vi opp,
reiste oss og sang sangen «Navnet
Jesus, blekner aldri»*

Noe fra årsmeldingen

I sak 3/20 ble årsmeldingen referert, og sluttordene lest opp. I sluttordene kunne vi lese: «Landsstyret har hatt stort fokus på forkynnelse og organisasjonens økonomiske forhold i denne 3-årsperioden. 2016-regnskapet var et blaff i riktig retning, men allerede fra 2017 og fram til 2019 har røde tall dominert regnskapene. Totalt i denne perioden ble det et driftsresultat på minus ca. 8, 5 milli.kr. I årene 2015-2018 ble kretsene styrket med forkynnelse med håp om at dette også kunne bidra med større inntekter. Dette tiltaket ga ikke de ønskede resultater.» Arbeidet på Kola er i god utvikling, og Landsstyret har full kontroll på de økonomiske transaksjonene og har et godt samarbeid og gode relasjoner til aktørene der. Videre gav årsmeldingen innblikk i indremisjonsarbeidet i Finnmark, og spesielt de tradisjonsrike vinterstevnene. Omstillingsutvalget og landsstyrets ønske om sammenslåing med Sarepta ble gjort rede for, samt alternative forslag fra kretsene.

Fra samtalen var det flere som påpekte

at å miste navnet vårt (Samemisjonen) ved en sammenslåing med Misjon Sarepta ikke var ønskelig, og ville innebære at vi mister noe viktig i identiteten vår. Det ble også framholdt at ved en eventuell sammenslåing vil navnet i de samiske områdene bli Samemisjonen/Sarepta. Dermed vil identiteten fortsatt være der. Målet med sammenslåing er å styrke arbeidet i de samiske områdene.

Regnskapet

Driftsresultatet for året 2017 ble kr 2 092 893 i underskudd, i 2018 kr 3 355 498 i underskudd, og i 2019 kr 3 413 073 i underskudd. Samlet sett gir dette et driftsunderskudd på 8 861 464 kr. De oppsparte midlene er brukt for å holde arbeidet i gang. Pr 2019 har NSM en egenkapital, verdi av eiendommer, fond / bank på ca 30 mill kr.

Fra samtalen ble mange aspekt og forhold drøftet. Vi kan være mer frimodige til å be om kollekt på møtene. Omstillingsutvalget har kostet ca 40-50 000, alt medberregnet. Regnskapsføring har blitt gjort billigere og billigere, nå for ca

400 000 kr i året. Fører vekkelse automatisk til giverglede og misjon? Burde vi ha flere (barne)leirer i nord? Har vi utnyttet støtteordninger godt nok?

Protokollkomitéen

Protokollkomitéen hadde i sin innstilling rettet kritikk mot landsstyret for mandatet som ble gitt omstillingsutvalget der alternative veivalg «også kunne inkludere forslag til eventuelle fusjoner». Protokollkomitéen mente at dette var i strid med landsmøtevedtak 5/17, hvor landsmøtet ikke så det «formålstjenlig på nåværende tidspunkt å vurdere sammenslåing med andre organisasjoner». Landsstyret burde også i følge protokollkomitéen inkludert rådsrådet tidligere i prosessen, samt at omstillingsutvalget involverte/informerte en av kretsene om omstillingsarbeidet etter at forhandlingene med Misjons Sarepta var fullført. Valg av landsstyreformann på forrige landsmøte (2017) ble også problematisert, da det var i strid med grunnreglene.

Behandlingen av denne saken var

utfordrende for landsmøtet og protokollkomitéen selv. Noe av kritikken viste seg å være feilaktig, og ble tilbaketrasket. Noen framholdt at protokollkomitéen har hadde gjort det den var oppnevnt til å gjøre, og støttet konklusjonene. Landsstyret opplevde kritikken fra protokollkomitéen som så alvorlig at de ville trekke seg om innstillingen ble vedtatt. Mange gav uttrykk for at de ønsket å legge denne saken bak oss. Andre påpekte at landsmøtevedtaket fra 2017 ikke gav påbud om å starte fusjon, men gav heller ikke forbud for det. Andre igjen framholdt at kritikk av formannsvalget er en kritikk av landsmøtet i 2017, og ikke av landsstyret, og derfor et mandat protokollkomitéen ikke har. Protokollkomitéen viste til et stort sakskompleks, begrenset tid og ressurser som årsak til at noen av konklusjonene kunne ha blitt skjæve / feilaktige.

Protokollkomitéen kom neste dag med et nytt forslag til vedtak, da saken hadde blitt utsatt. «Protokollkomiteen registrerer at det er to ulike tolkninger av ordlyden i LM 5/17 og forholder seg til det. Vi er blitt gjort oppmerksom på at den inneholder en faktisk feil i det første punktet, og denne faktiske feilen i protokollen vil bli korrigert.» Det ble enstemmig vedtatt.

Veien videre

De ulike forslagene til veien videre ble presentert (fra Trøndelag krets, Møre og Romsdal krets, Finnmarksutvalget og landsstyret). Johannes Kleppa fra Misjon Sarepta var til stede og ble spurt om å presentere Sarepta kort. Deretter fikk vi en grundig samtale.

De tre forslagene fra kretsene ble trukket tilbake, og i stedet ble det fremmet et forslag på bakgrunn av disse («fellesforslaget»). Flere representanter fra de ulike ståstedene gav uttrykk for hva de mente. Det kom flere konkrete forslag til hvordan vi kan revitalisere Norges Samemisjon, f. eks. fast givertjeneste, leirarbeid, ringe lyttere og lesere, bruke digitale plattformer som kan redusere reiseutgifter, lokal forankring osv. Mange gav uttrykk for at intensjonsavtalen ikke sikret at Samemisjonens midler og arbeid ble brukt og videreført på den måten de skulle. Andre igjen oppfattet fellesforslaget som altfor optimistisk og ikke realistisk på bakgrunn av tiltak som tidligere har vært satt inn og ikke vist seg å gi ønsket

effekt. Flere samiske representanter rapporterte om skepsis og motstand mot sammenslåing fra sine lokale møteplasser og hjemsteder. De fryktet for å miste navn og identitet. Andre påpekte overfor dette at vi vil kunne kalle oss Samemisjonen i Sarepta, der det ville være hensiktsmessig. En samisk representant uttalte seg på vegne av flere samiske representanter i salen, og ønsket enighet om saken, før man gikk til avstemming. Representanten opplevde også usikkerhet i forhold til forslagene, og fremmet et forslag om utsettelse. Dette ble senere trukket, men dannet bakgrunnen for at landsstyret i samråd med representanter fra fellesforslaget presenterte et utsettelsesforslag. Noen advarte mot å utsette saken av forskjellige grunner, og det var også noe uenighet innad i grupperingene om hvordan man skulle forholde seg til utsettelsesforslaget.

Utsettelsesforslaget: LM5/20 Om veien videre for Norges Samemisjon. Av respekt for samisk kultur utsettes saken. Dette forutsetter at Landsstyret arbeider videre med to forslag som ble fremmet på Landsmøtet i Alta 2020. Dersom det ikke er representanter for begge forslag i det nye landsstyret, oppnevnes det en komite som utreder alternativene. Landsstyret må ta hensyn til de synspunkter som er framkommet under landsmøtet, særlig fra de samiske representanter. Landsstyret må under arbeidet ha god kontakt med finnmarksutvalget og kretsene. Ekstraordinært landsmøte avholdes innen ett år.

64 delegater stemte for, 17 stemte imot, og 4 stemte blankt. Forslaget fikk dermed over 2/3 flertall.

Revisjon av grunnreglene

Denne saken ble utsatt til neste landsmøte.

Valg

Ole Kristen Wastvedt var landsstyrets forslag til ny landsstyreformann, mens Jon Teigen ble foreslått ved benkeforslag. Teigen fikk 43 stemmer, Wastvedt fikk 40, og to stemmer var blanke.

I tillegg til valgkomiteens kandidater til landsstyret ble Anders Buljo (nordsamisk) og Stein Ingvar Kalviknes (fra kretsene) foreslått ved benkeforslag. Fra nordsamisk ble Bernhard Iversen valgt, med Kirsten Berit Hætta Gaup som 1. vara og Anders Buljo som 2. vara. Fra sørsamisk / lulesamisk ble Ninni Berge

Renberg valgt. Fra kretsene ble Kurt Olsen og Helge Mangelrød valgt, med Inge Augestad som 1. vara, Stein Ingvar Kalviknes som 2. vara, Geir Holmstad som 3. vara, Frode Hegle som 4. vara, Eivind Gjerde som 5. vara, Eilif Tepstad som 6. vara.

1. vara møter fast på styremøtene og har talerett, men ikke stemmerett - unnatt når en av de faste medlemmene ikke deltar på landsstyremøte.

Valg av ansattes faste representant til landsstyret ble ikke foretatt.

Avslutning

Lars Nessa takket avgående landsstyreformann Odd Eivind Høyvik for tjenesten han har hatt som landsstyreformann. -Det har vært to krevende landsstyreperioder, og vi retter en hjertelig takk for det store arbeidet du har lagt ned, og det konstruktive samarbeidet vi har hatt! Det har kostet for dere begge to, avsluttet Lars.

Odd Eivind Høyvik uttrykte takknemlighet for å ha fått denne tjenesten, men var også åpen om at det har kostet. En særlig utfordring har rogalandsdialekten vært i nord. 😊

Jon Teigen fortalte at han ønsket å være formann for hele Samemisjon, og håpte debatten kunne fortsette på en broderlig måte. Han minte oss på Romerne 10, hvor behovet for forkynelse blir uttrykt: «Men hvordan kan de tro på en de ikke har hørt om?» Han ba også om forbønn i tjenesten han skal inn i.

Ny landsstyreformann Jon Teigen

Kretsene i Norges Samemisjon

Troms krets

Morten Alsvik, kretsformann
Telefon: 954 45 496
E-post: morten.alsvik@live.no
Kontonr: 3000.15.18530
Vipps: 600 500

Trøndelag krets

Øyvind Fonn, kretsformann
Telefon: 977 55 805
E-post: s-fonn@online.no
Kontonr: 3000.15.18530
Vipps: 600 500

Møre og Romsdal krets

Ruth Brennhaug Staurseth,
administrasjonssekretær
Telefon: 482 82 613
E-post: ruth.bs@online.no
Kontonr: 3000.15.18530
Vipps: 600 500

Bergen krins

Magne Ekanger, kretsformann
Telefon: 41 24 55 98
E-post:
bergen.krets@samemisjonen.no
Konto: 3000.15.18530
Vipps: 600 500
Fagertun leirstad, Eksingedalen
Telefon: 41 24 55 98 (M. Ekanger)

Stavanger krets

Tor Magne Haraldseid, kretssekretær
Telefon: 47 97 96 66
E-post:
stavanger.krets@samemisjonen.no
Kontonr: 3000.15.18530
Vipps: 600 500
Nordlys misjonssenter, Sandnes
Telefon: 47 97 96 66

Sørlandet krets

Ikke aktiv
hovedkontoret@samemisjonen.no

Oslo og Romerike krets

Ole Kristen Wastvedt, kretssekretær
Telefon: 909 21 902
E-post:
oslo-romerike.krets@samemisjonen.no
Kontonr: 3000.15.18530
Vipps: 600 500

Samemisjonens nærradio

Radio DSF

www.radiodsf.no
Tormod Gusland, ansvarlig redaktør
Telefon: 905 59 882
E-post: post@radiodsf.no
Kontonr: 4932.63.30026
Vipps: 133 935
For sendetider, se www.radiodsf.no

NYTT FRA KOLA:

Kjære ledere og medlemmer, venner i Norges Samemisjon!

Vi er glade for å sende hilsen til den nye ledelsen i Norges Samemisjon, ønske dere lykke til i deres oppdrag og ser frem til en fruktbar videreføring av vårt samarbeid i fremtiden. Vi er takknemlige til medlemmene i Samemisjonen for den hjelpen dere har gitt oss gjennom årene. Deres hjelp har bidratt til å gjennomføre mange veldedige prosjekter, støtte kirkearbeid, kjøpe utstyr til den nye kirken og mye annet. Vår kirkelige aktivitet i regionen er også utført og fortsetter å bli utført takket være deres støtte. Takk for at ledelsen og andre delegater har vært med oss og delt gleden over innvielsen av den nye kirkebygningen i november 2019.

Vi tror at Herren vil gi muligheten til å fullføre oppbyggingen av kirken «Det hellige kors» i Murmansk. Selvfølgelig kreves det fortsatt mye penger og krefter til å fullføre byggearbeidene, men fra adventen i år begynner vi å holde alle gudstjenestene i hovedkirkesalen. Vi begynner også å gjennomføre søndagsskole i en leilighet som er i samme bygning som kirkebygget. I fremtiden vil denne leiligheten bli brukt til diakonale aktiviteter.

Oppføringen av den lutherske kirken i Murmansk gir styrke og åpner nye muligheter for å utføre kirkelige aktiviteter i regionen. Fra 2021 er det planlagt å gjennomføre opplæringsseminarer i Murmansk som vil være organisert av det teologiske seminariet (høyskolen) til Luthersk Inkerin kirken i St. Petersburg. Nå kan de som ønsker å ta begynnelseskurs i teologi ved vår høyskole, gjøre dette ved å delta på en rekke seminarer i Murmansk. Vi håper at blant studentene vil det være menighetsmedlemmer fra Murmansk-regionen.

Vi har store planer for bruk av kirkelokaler, og vi tror at Herren vil hjelpe oss med å oppfylle alle disse planene. Og selv om menigheten vår ikke er så veldig stor og ikke er velstående, ga Herren oss mange venner. Takket være dem utfører vi alle våre aktiviteter.

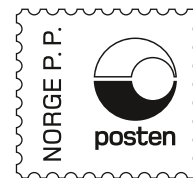
I dag er det tiden da mange grenser er stengt på grunn av pandemien. Folk er redde for å forlate hjemmene sine. Offentlige møter er forbudt eller begrenset i antall deltakere. Men det er ingen grenser for Guds Ord. Og vi er takknemlige til misjonærene som bidro til å gjenopplive troen i mennesker før pandemien, og i dag styrker de vårt håp om Guds kjærlighet i oss med deres forbønner og økonomi.

Takk for samarbeidet!

*På vegne av den evangelisk-lutherske menigheten i byen Murmansk og religiøse samfunnene i Lovozero, Revda og Kandalaksha sendes det hilsen fra presten Aleksandr Volchok.
Alle foto: Anna Volchok og Aleksandr Volchok.*

Avsender:
Norges Samemisjon
Postboks 316
9254 Tromsø

Høststevnet i Kautokeino 2020

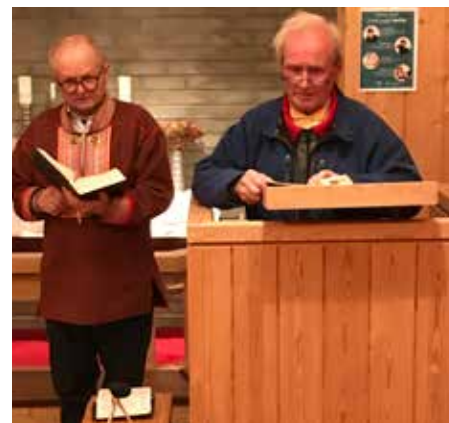
Tekst og foto: Odd Eivind Høyvik

Det var med blandede følelser jeg denne gang skulle reise til Kautokeino og høststevnet. Grunnet korona-pandemien var det ikke så godt å legge opp til husmøter. Det ble møter i kirka og bedehuset i Kautokeino, vi var innom grendehuset i Mieron, to kvelder i kapellet i Låhpoluoppal og to kvelder i kirka i Måze.

Det var Leif Halsos og jeg som var tilreisende predikanter denne gang. Våre trofaste medarbeidere Anders Sokki og Klemet Hætta var og med på møtene. Det var for oss en spenning denne gangen, for erfaringen tilsier at i Kautokeino er det husmøtene som trekker mest folk. Men her ble det en gledelig overraskelse, for det var mer folk enn forventet som kom til de ulike stedene som det var tillyst møte. Så ble det tydelig at folket har behov for å være sammen med andre kristne og ønske om at Guds ord fortsatt skal og må forkynnes. Leif og jeg er svært takknemlige for

denne turen. Fint å møte igjen folket og merke samfunnet med de kristne søstre og brødre. Spesielt var det også å merke omsorgen og nøden som noen hadde for sine sambygdingar. Noe som gikk igjen i forkynnelsen var hva Jesus har gjort og er for oss mennesker, at Jesus forsonet oss syndere med Gud. Tenk noe så grenseløst stort at den Hellige Gud ble forsonet med oss syndere i Jesus.

Du som ber til Gud, be om at det legger seg til rette for at vi kan gjennomføre vinterstevnet i februar. Vær og med å be for sogneprest Bjarne Gustad og hans kone Inger Anna. Nå er det slik

Tolkene våre leser fra Bibelen

at biskopen har fratatt sognepresten ansvaret for konfirmantundervisningen for kommende år. Hovedgrunnen synes å være at presten har forkynt Guds ord. Guds ord er skarpere enn noe tveegget sverd, så vi kan vel oppleve mer av dette i tiden som kommer, at Bibelen i sin helhet ikke blir godtatt.

Møte fra Mieron

Møte i kapellet Låhpoluoppal

Møte i «kvitkirken» i Kautokeino

Berit Anne Tretteskog til minne

Berit Anne Tretteskog ble født på finsk side i Annarjokdalen 4. desember 1930, og døde på Karasjok sykestue 14. september 2020, nesten 90 år gammel.

Moren var fra Finland og faren, Henrik Somby, var fra Karasjok. Faren kom fra en reindrifts familie og fortsatte med reindrift i Finland.

Berit Anne ble gift med Ole Tretteskog fra Karasjok og flyttet til hans barndoms hjem på Ridonnarga i Karasjok. Ole var ansatt i Vegvesenet så godt som hele sitt voksne liv. De fikk tre barn, to gutter og ei jente. Som pensjonister kjøpte de hus i Karasjok sentrum og bodde der til januar i år og flyttet da til kommunal leilighet ved Helsesenteret.

Begge to var trofast med i kristent arbeid. Ole var med i styret for Den læstadianske menighet i Karasjok og var

flere perioder i Menighetsrådet.

Berit Anne var med i søndagsskole arbeidet i Karasjok, og var mye brukt som tolk på kristne møter. Hun var en av 5 tolker som var med i Radio DSFs programserie «Veien Gjennom Bibelen/Geaidno Biibila Čada» hvor vi holdt på i 11 år. Siden fortsatte hun som møte tolk, og utallige møter har hun tolket meg. I noen perioder var hun vikar som kirketolk i Karasjok.

Hun har oversatt mange sanger og salmer til samisk, enten alene eller sammen med andre, 6 av de har fått plass i den siste nye samiske salmebok.

Vi takker for hennes tjeneste – som hun alltid gjorde frivillig og gratis – og lyser fred over hennes minne.

Alf K. Tellefsen